

Ticaret Bakanlığından:

**PERAKENDE TİCARETTE UYGULANACAK İLKE VE KURALLAR
HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
YÖNETMELİK**

MADDE 1- 06/08/2016 tarihli ve 29793 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmeliğın adı “TEDARİK ZİNCİRİNDE UYGULANACAK İLKE VE KURALLAR HAKKINDA YÖNETMELİK” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğın 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “perakende ticarete” ibaresi “tedarik zincirinde” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Bu Yönetmelik, üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerce uyulması gereken ilke ve kuralları; bunların faaliyetleri ile aralarındaki ticari ilişkileri ve denetimlerine ilişkin usul ve esasları; Bakanlık, yetkili idare, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve meslek kuruluşlarının bu Yönetmeliğın uygulanmasındaki görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.”

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğın 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “24/6/1995 tarihli ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 3” ibaresi “22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun 34” şeklinde değiştirilmiş, (g) bendinde yer alan “perakende ticaret” ibaresi yürürlükten kaldırılmış, (l) bendi yürürlükten kaldırılmış, (r) bendi aşığıdaki şekilde değiştirilmiş, (ş) bendinde yer alan “Perakende işletmelerde satışı sunulan” ibaresi “Tedarik zincirinde” şeklinde değiştirilerek “malları” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya malların üretimi için hammadde, ara mal ya da yardımcı malzemeleri” ibaresi getirilmiş, (v) bendi aşığıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkra (y) ve (z) bentleri eklenmiştir.

“(r) Tedarikçi: Tedarik zincirinde mal veya hizmetlerin üretimi için hammadde, ara mal, yardımcı malzeme veya hizmet sağlayan ya da satışı sunulması amacıyla temin ettiği mal ve hizmetleri tedarikçilere veya perakende işletmelere sağlayan gerçek veya tüzel kişiyi,”

“(v) Otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünü:

- 1) İşlenmemiş sebze ve meyveleri,
- 2) Uygun saklama koşullarına rağmen üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen işlenmemiş kırmızı etler, işlenmemiş kanatlı etleri, işlenmemiş su ürünleri, sakatat, mantar, yumurta, unlu mamuller, tüketime hazır gıda maddeleri ve kısmen pişmiş ürünleri,
- 3) 08.02.2015 tarihli ve 29261 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Gıda Kodeksi Peynir Tebliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (o) bendinde peynir olarak belirtilen süt ürünlerini,
- 4) 27.02.2019 tarihli ve 30699 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Gıda Kodeksi İçme Sütleri Tebliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen çiğ süt ve (d) bendinde belirtilen içme sütlerini,
- 5) 30.11.2022 tarihli ve 32029 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Gıda Kodeksi Fermente Süt Ürünleri Tebliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen fermente süt ürünlerini,

6) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin yedinci fıkrasına göre Bakanlık tarafından karar verilen diğer ürünleri,”

“y) Alışveriş festivali: Hangi ad altında olursa olsun, esas amacı perakende satış olan çok sayıda işletmenin katılımıyla sınırlı süreli olarak düzenlenen ticari organizasyonları”

“z) Kitlesel ekmek üretim fırını: Ekmek ve diğer unlu mamullerin üretiminin çok katlı veya otomatik sistemler kullanılarak devamlı şekilde gerçekleştirilebildiği günlük en az on bin adet kapasiteli fırınları,”

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “dikkate alınır.” ibaresinden sonra gelmek üzere “İkinci ve üçüncü fıkralar kapsamında düzenlenen sözleşmelerde tarafların ölçek bilgilerine yer verilir.” cümlesi eklenmiş ve altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeler, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği uyarınca sınıflandırılır. Borçlu, ikinci ve üçüncü fıkralar kapsamında alacaklının ölçeğini Bakanlığın internet sitesi üzerinden sorgulama yaparak tespit eder. Bu şekilde tespit yapılması mümkün olmayan durumlarda borçlu, İşletme Sınıfı ve KOBİ Vasfı Belgesini alacaklıdan talep etmekle yükümlüdür. Ölçeğin her iki yöntemle de tespit edilememesi durumunda sözleşmede yer verilen ölçek bilgisi esastır.”

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin sekizinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye yeni fıkralar eklenmiştir.

“(1) Alışveriş festivali mahallî idareler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bunların ortağı olduğu şirketler, diğer tüzel kişiler veya gerçek kişiler tarafından düzenlenir.

(2) Alışveriş festivali düzenlenmeden en az iki ay önce il müdürlüğüne yazılı olarak başvurulur. Bu başvuru, festivalin bölge veya ülke düzeyinde olması halinde Bakanlığa yapılır.

(3) Birinci fıkra kapsamında yapılan başvuruda festivalin başlangıç ve bitiş tarihleri ile programına yer verilir. Programda, etkinlik takvimi, ilçe, il, bölge ve/veya ülke düzeyindeki uygulama alanı, bütçesi, festivali düzenleyen ve başvuru tarihi itibarıyla festivale katılması planlanan işletmelerin adı ve/veya ticaret ünvanı, adresi, telefonu gibi iletişim bilgileri, varsa tanıtıma ilişkin internet sitesi adresi yer alır.

(4) Birinci fıkra kapsamında ilçe, il veya bölge düzeyinde tekstil ürünleri alanında gerçekleştirilecek olan festivallerden, festivale katılması planlanan işletmelerin en az yüzde yirmisinin, başvuru tarihi itibarıyla festivalin gerçekleştirileceği ilçe, il veya bölgede faaliyet göstermesi zorunludur.

(5) İl müdürlüğü, birinci fıkra kapsamında yapılan başvurudan itibaren yedi gün içinde festivalin düzenleneceği ilçe veya il meslek kuruluşlarının görüşünü talep eder. Meslek kuruluşları görüşlerini, il müdürlüğünün talebinden itibaren on beş gün içinde il müdürlüğüne bildirir. Belirtilen süre içinde görüş verilmemesi halinde olumlu görüş verilmiş sayılır.

(6) Beşinci fıkra kapsamında verilen tavsiye niteliğindeki görüşler üzerine festivalin düzenlenip düzenlenmeyeceğine, başvurunun yapıldığı ilin valisi tarafından karar verilir.

(7) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının alışveriş festivalleri için ayıracakları ödenek miktarı bütçelerinin yüzde beşini geçemez.

(8) Bu madde kapsamında usulüne uygun başvuru yapılmaması, başvurunun reddedilmesine rağmen festivalin düzenlenmesi veya festivalin başvuruda yer alan programa uygun gerçekleştirilmemesi gibi durumlarda ticari hayatın ve ekonomik kamu düzeninin

korunması amacıyla tedbiren Bakanlığın talimatıyla ya da doğrudan festivalin gerçekleştirildiği ilin valisi tarafından süreli olarak kapatılır.”

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasına “raf alanını,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ortaklarının çoğunluğu kadınlardan oluşan ve kadın emeğinin değerlendirilmesi amacıyla kurulan kooperatiflerce üretilen ürünlere öncelik verilmek suretiyle,” ibaresi eklenmiş, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye altıncı fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(4) Yöresel ürün bulunmaması veya bu ürünlerin sözleşmeyle belirlenen kalite standartlarına uygun olmaması nedeniyle doldurulamayan raf alanları diğer ürünlerin satışı amacıyla kullanılabilir.”

“(6) Zincir mağazalarca ayakkabı, hazır giyim, oyuncak ve kırtasiye ürünlerinin satışa sunulması halinde, bu ürünler için ayrılan raf alanının en az yüzde yirmisi yurt içinde üretilen ürünlere ayrılır.”

“(7) Bakanlık, birinci fıkrada belirtilen ve şube sayısı iki yüzden fazla olan zincir mağazalara, iki yüz elli metrekareden fazla satış alanına sahip şubelerinde uygulanmak üzere, tıbbi beslenme tedavisi gerektiren hastalıklara yönelik gıda ürünü satış yükümlülüğü getirmeye yetkilidir.”

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Yöresel ürünler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “kadın kooperatiflerince üretilen veya” ibaresi eklenmiş ve “veya” ibaresi “ya da” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 12/C maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) 5362 sayılı Kanununun 62 nci maddesi ile 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 12 nci maddesi çerçevesinde azami fiyatları tarifeye belirlenen hızlı tüketim mallarının temini karşılığında her bir fatura veya fatura yerine geçen belge için üreticiye birim miktar başına yapılacak ödeme; tedarikçiler ile büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletmeler için, kitlesel ekmek üretim fırınlarında üretim yapan üreticilere perakende satış fiyatının yüzde sekseninden, diğer üretim yöntemlerini kullanan üreticilere ise tarifedeki azami fiyatın yüzde sekseninden az olamaz. Büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletmeler tarafından ödemenin tedarikçiye yapılması halinde, üreticiye yapılacak ödeme tutarına ilave olarak, perakende satış fiyatının uygulanması halinde bu fiyat ile; tarife fiyatının uygulanması halinde ise tarifedeki azami fiyat ile üreticiye yapılacak ödeme tutarı arasındaki farkın en az yarısı, her bir fatura veya fatura yerine geçen belge için bu perakende işletmeler tarafından tedarikçiye ödenir.”

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “olarak perakende işletmeler nezdinde” ibaresi ile ikinci fıkrasında yer alan “perakende işletmeler nezdinde” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 10- Bu Yönetmelik 1/1/2027 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 11- Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

**~~PERAKENDE TİCARETTE~~ UYGULANACAK İLKE VE
KURALLAR HAKKINDA YÖNETMELİKTE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK
TASLAĞI**

**TEDARİK ZİNCİRİNDE UYGULANACAK İLKE VE
KURALLAR HAKKINDA YÖNETMELİKTE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK
TASLAĞI**

GENEL GEREKÇE

Son yıllarda 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda, tedarik zincirinin tamamına yönelik kapsamlı düzenlemeler getirilmiştir. Bu çerçevede, tedarik zincirinin tüm aşamalarında adil, şeffaf ve sürdürülebilir ticari ilişkilerin tesis edilmesi, üretici ve tedarikçilerin korunması, haksız ticari uygulamaların önlenmesi, piyasanın etkin işleyişinin sağlanması ve en nihayetinde uygulamaya yön verilmesi Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmeliğin güncellenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Özellikle yapılan denetimlerde ve sektör paydaşlarınca iletilen görüşlerde, bazı kavram ve tanımların anlaşılması noktasında tereddütler yaşandığı; özellikle üretici ve tedarikçi sıfatını haiz muhatapların belirlenmesi ile ödeme sürelerine ilişkin düzenlemelerin uygulanmasına yönelik birtakım uyuşmazlıkların ortaya çıktığı anlaşılmıştır. Bu nedenle, Yönetmeliğin adı, amacı ve kapsamı Kanunda yapılan değişikliklerle uyumlu hale getirilmekte; üretici, tedarikçi ve otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerine ilişkin tanımlar yeniden düzenlenerek uygulama birliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Öte yandan, tarım ve gıda ürünlerinin konu olduğu ticari ilişkilerdeki ödeme sürelerinin etkin şekilde uygulanabilmesi amacıyla KOBİ'lerin tespitine yönelik süreçlerin teknolojiden faydalanmak suretiyle kolaylaştırılması ihtiyacı görülmüştür. Bu kapsamda, ölçek bilgilerinin öncelikle Bakanlık tarafından oluşturulacak elektronik sistemler üzerinden sorgulanabilmesine imkân sağlanmakta, böylece hem ödeme yükümlüğü altındaki tarafların mevzuata uyumunun hem de denetim süreçlerinin etkinliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Tekstil sektöründe gerçekleştirilen alışveriş festivallerinin yerel ticaret üzerindeki etkilerinin son dönemde daha görünür hale gelmesi nedeniyle alışveriş festivallerine ilişkin usul ve esasların yeniden düzenlenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu doğrultuda, yapılan değişikliklerle alışveriş festivali kavramı ilk defa tanımlanmakta olup festival organizasyonlarına ilişkin başvuru, değerlendirme ve denetim süreçlerinin esasları belirlenmekte ve ticari hayatın düzenli işleyişinin korunmasına yönelik mekanizmalar öngörülmektedir.

Ayrıca, yerli üretimin desteklenmesi, yöresel ürünlerin görünürlüğünün artırılması ve kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, kadın kooperatiflerince üretilen ürünlere raf tahsisinde öncelik verilmesi, yöresel ürünlere ilişkin hükümlerin daha anlaşılır hale getirilmesi ve belirli ürün gruplarında yurt içinde üretilen ürünler için asgari raf alanı ayrılmasına yönelik hükümler getirilmektedir. Böylece,

yerel üretimin desteklenmesine, kadın emeğinin ekonomik değere dönüştürülmesine ve yurt içi üretimin güçlendirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Son olarak, ekmek ticaretine ilişkin sektörel ihtiyaçlar doğrultusunda kitlesel ekmek üretim fırınlarına ilişkin tanım yapılmakta ve bu tür fırınlara ve tedarikçilere yönelik ödeme hükümleri ticaretin doğasına uygun olarak yeniden düzenlenmekte, Yönetmelikte yer alan bazı teknik hükümler güncellenmekte ve denetim hükümleri Kanununun ve Yönetmeliğin ruhuna ve lafzına uygun hale getirilmektedir.

MADDE 1- 06/08/2016 tarihli ve 29793 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmeliğin adı “TEDARİK ZİNCİRİNDE UYGULANACAK İLKE VE KURALLAR HAKKINDA YÖNETMELİK” olarak değiştirilmiştir.

MADDE2- Aynı Yönetmeliğin 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “perakende ticarete” ibaresi “tedarik zincirinde” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MEVCUT METİN	TASLAK METİN
<p>Amaç ve kapsam MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ~~perakende ticarete~~ uyulacak ilke ve kurallar ile üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin denetimine ve denetim sonucunda uygulanacak yaptırımlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. (2) Bu Yönetmelik, perakende ~~ticarete~~ uyulması gereken ilke ve kurallar ~~ile~~ Bakanlık, yetkili idare, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve meslek kuruluşlarının bu Yönetmeliğin uygulanmasındaki görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.</p> <p>...</p>	<p>Amaç ve kapsam MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ~~tedarik zincirinde~~ uyulacak ilke ve kurallar ile üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin denetimine ve denetim sonucunda uygulanacak yaptırımlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. (2) Bu Yönetmelik, ~~üretici, tedarikçi ve~~ perakende ~~işletmelerce~~ uyulması gereken ilke ve kuralları; ~~bunların faaliyetleri ile aralarındaki ticari ilişkileri ve denetimlerine ilişkin usul ve esasları~~; Bakanlık, yetkili idare, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve meslek kuruluşlarının bu Yönetmeliğin uygulanmasındaki görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.</p> <p>...</p>

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “24/6/1995 tarihli ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 3” ibaresi “22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun 34” şeklinde değiştirilmiş, (g) bendinde yer alan “perakende ticaret” ibaresi yürürlükten kaldırılmış, (l) bendi yürürlükten kaldırılmış, (r) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (ş) bendinde yer alan “Perakende işletmelerde satışa sunulan” ibaresi “Tedarik zincirinde” şeklinde değiştirilerek “malları” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya malların üretimi için hammadde, ara mal ya da yardımcı malzemeleri” ibaresi getirilmiş, (v) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya (y) ve (z) bentleri eklenmiştir.

MEVCUT METİN	TASLAK METİN
<p>Tanımlar MADDE 3- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında; ... e) Coğrafi işaret: ~~24/6/1995 tarihli ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 3~~ üncü maddesinde tanımlanan işareti, ... g) Faaliyet kolu: NACE Rev.2 Altılı Ekonomik Faaliyet Sınıflamasında belirtilen ~~perakende ticaret~~ faaliyet sınıfını ve/veya alt sınıfını, ... l) ~~Mal ve hizmet: Perakende ticarete konu olan ve perakende işletmelerce tüketicilere satışı yapılan her türlü mal ve hizmeti,~~ ... r) Tedarikçi: Satışa sunulması amacıyla ~~perakende işletmelere~~ mal ve hizmet sağlayan ~~üretici dışındaki~~ gerçek veya tüzel kişiyi, ... ş) Üretici: ~~Perakende işletmelerde satışa sunulan~~ malları üreten gerçek veya tüzel kişiyi, ... v) Otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünü: İşlenmemiş sebze ve meyveler ~~ile~~ uygun saklama koşullarına rağmen üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen işlenmemiş kırmızı etler, işlenmemiş kanatlı etleri, işlenmemiş su ürünleri, sakatat, mantar, yumurta, ~~süt ve süt ürünleri,~~ unlu mamuller, tüketime hazır gıda maddeleri ve kısmen pişmiş ürünler ~~ile~~ 5 inci maddenin yedinci fıkrasına göre Bakanlık tarafından karar verilen diğer ürünleri,</p>	<p>Tanımlar MADDE 3- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında; ... e) Coğrafi işaret: 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun 34 üncü maddesinde tanımlanan işareti, ... g) Faaliyet kolu: NACE Rev.2.1 Altılı Ekonomik Faaliyet Sınıflamasında belirtilen faaliyet sınıfını ve/veya alt sınıfını, ... l) Mülga ... r) Tedarikçi: Tedarik zincirinde mal veya hizmetlerin üretimi için hammadde, ara mal, yardımcı malzeme veya hizmet sağlayan ya da satışa sunulması amacıyla temin ettiği mal ve hizmetleri tedarikçilere veya perakende işletmelere sağlayan gerçek veya tüzel kişiyi, ... ş) Üretici: Tedarik zincirinde malları veya malların üretimi için hammadde, ara mal ya da yardımcı malzemeleri üreten gerçek veya tüzel kişiyi, ... v) Otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünü: 1) İşlenmemiş sebze ve meyveleri, 2) Uygun saklama koşullarına rağmen üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen işlenmemiş kırmızı etler, işlenmemiş kanatlı etleri, işlenmemiş su ürünleri, sakatat, mantar, yumurta, unlu mamuller, tüketime hazır gıda maddeleri ve kısmen pişmiş ürünleri,</p>

<p>Yeni Bentler</p> <p>ifade eder.</p>	<p>3) 08.02.2015 tarihli ve 29261 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Gıda Kodeksi Peynir Tebliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (o) bendinde peynir olarak belirtilen süt ürünlerini,</p> <p>4) 27.02.2019 tarihli ve 30699 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Gıda Kodeksi İçme Sütleri Tebliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen çiğ süt ve (d) bendinde belirtilen içme sütlerini,</p> <p>5) 30.11.2022 tarihli ve 32029 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Gıda Kodeksi Fermente Süt Ürünleri Tebliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen fermente süt ürünlerini,</p> <p>6) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin yedinci fıkrasına göre Bakanlık tarafından karar verilen diğer ürünleri,</p> <p>y) Alışveriş festivali: Hangi ad altında olursa olsun, esas amacı perakende satış olan çok sayıda işletmenin katılımıyla sınırlı süreli olarak düzenlenen ticari organizasyonları,</p> <p>z) Kitlesel ekmek üretim fırını: Ekmek ve diğer unlu mamullerin üretiminin çok katlı veya otomatik sistemler kullanılarak devamlı şekilde gerçekleştirilebildiği günlük en az on bin adet kapasiteli fırınları,</p> <p>ifade eder.</p>
<p>MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “dikkate alınır.” ibaresinden sonra gelmek üzere “İkinci ve üçüncü fıkralar kapsamında düzenlenen sözleşmelerde tarafların ölçek bilgilerine yer verilir.” cümlesi eklenmiş ve altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.</p>	
<p style="text-align: center;">MEVCUT METİN</p>	<p style="text-align: center;">TASLAK METİN</p>
<p>Ödeme Süresi MADDE 5- ... (5) Bu maddede belirtilen süreler, teslim veya mülkiyetin devri tarihlerinden hangisi önce ise o tarih esas alınarak hesaplanır. Kısmi teslim veya devirlerde ödeme süresinin hesaplanmasında her bir</p>	<p>Ödeme Süresi MADDE 5- ... (5) Bu maddede belirtilen süreler, teslim veya mülkiyetin devri tarihlerinden hangisi önce ise o tarih esas alınarak hesaplanır. Kısmi teslim veya devirlerde ödeme süresinin hesaplanmasında her bir teslimat veya devir ayrı ayrı dikkate alınır. İkinci ve üçüncü fıkralar kapsamında</p>

<p>teslimat veya devir ayrı ayrı dikkate alınır. Ödemenin süresi içinde yapıldığına ilişkin ispat yükü borçluya aittir.</p> <p>(6) Mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeler, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği uyarınca sınıflandırılır. İkinci ve üçüncü fıkralar kapsamında ~~ölçek tespiti yapılabilmesi için borçlu, e-Devlet kapısı üzerinden verilen ve işletme ölçeğini gösteren~~ İşletme Sınıfı ve KOBİ Vasfı Belgesini alacaklıdan talep etmek ~~ve bu belgeyi kendi işletmesi için alacaklıya vermekle~~ yükümlüdür.</p> <p>...</p>	<p>düzenlenen sözleşmelerde tarafların ölçek bilgilerine yer verilir. Ödemenin süresi içinde yapıldığına ilişkin ispat yükü borçluya aittir.</p> <p>(6) Mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeler, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği uyarınca sınıflandırılır. Borçlu, ikinci ve üçüncü fıkralar kapsamında alacaklının ölçeğini Bakanlığın internet sitesi üzerinden sorgulama yaparak tespit eder. Bu şekilde tespit yapılması mümkün olmayan durumlarda borçlu, İşletme Sınıfı ve KOBİ Vasfı Belgesini alacaklıdan talep etmekle yükümlüdür. Ölçeğin her iki yöntemle de tespit edilememesi durumunda sözleşmede yer verilen ölçek bilgisi esastır.</p> <p>...</p>
<p>MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin sekizinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye yeni fıkralar eklenmiştir.</p>	
<p>MEVCUT METİN</p>	<p>TASLAK METİN</p>
<p>Alışveriş festivali</p> <p>MADDE 8 – (1) Mahallî idareler ~~ve~~ kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ~~ile~~ bunların ortağı olduğu şirketler ~~ve~~ diğer tüzel kişiler ~~birlikte veya bağımsız olarak, perakende işletmelerin katılımıyla, yılın belli dönemlerinde, ilçe, il, bölge veya ülke düzeyinde~~ alışveriş festivali düzenleyebilir.</p> <p>~~(2) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu festivaller için ayıracakları ödenek miktarı bütçelerinin yüzde beşini geçemez.~~</p> <p>~~(3) Alışveriş festivalinin başlangıç ve bitiş tarihleri ile festival programı, festivalin ilçe veya il düzeyinde düzenlenmesi durumunda il müdürlüğüne; bölge veya ülke düzeyinde düzenlenmesi durumunda ise Bakanlığa en az bir ay önceden yazılı olarak bildirilir. Alışveriş festivalinin süresi bir yıl içinde altmış günü geçemez.~~</p> <p>~~(4) Festival programında; festivalin etkinlik takvimi, ilçe, il, bölge ve/veya ülke düzeyindeki uygulama alanı, bütçesi, katılımcıların işletme adı ve/veya ticaret unvanı, adresi, telefonu gibi iletişim bilgileri, varsa~~</p>	<p>Alışveriş festivali</p> <p>MADDE 8 – (1) Alışveriş festivali mahallî idareler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bunların ortağı olduğu şirketler, diğer tüzel kişiler veya gerçek kişiler tarafından düzenlenir.</p> <p>(2) Alışveriş festivali düzenlenmeden en az iki ay önce il müdürlüğüne yazılı olarak başvurulur. Bu başvuru, festivalin bölge veya ülke düzeyinde olması halinde Bakanlığa yapılır.</p> <p>Mülga</p> <p>(3) Birinci fıkra kapsamında yapılan başvuruda festivalin başlangıç ve bitiş tarihleri ile programına yer verilir. Programda, etkinlik takvimi, ilçe, il, bölge ve/veya ülke düzeyindeki uygulama alanı, bütçesi,</p>

tanıtıma ilişkin internet sitesi adresi ~~ve festivali düzenleyen tüzel kişilere ait iletişim bilgileri~~ yer alır.

Yeni Fıkralar

festivali düzenleyenin ve başvuru tarihi itibarıyla festivale katılması planlanan işletmelerin adı ve/veya ticaret ünvanı, adresi, telefonu gibi iletişim bilgileri, varsa tanıtıma ilişkin internet sitesi adresi yer alır.

(4) Birinci fıkra kapsamında ilçe, il veya bölge düzeyinde tekstil ürünleri alanında gerçekleştirilecek olan festivallerden, festivale katılması planlanan işletmelerin en az yüzde yirmisinin, başvuru tarihi itibarıyla festivalin gerçekleştirileceği ilçe, il veya bölgede faaliyet göstermesi zorunludur.

(5) İl müdürlüğü, birinci fıkra kapsamında yapılan başvurudan itibaren yedi gün içinde festivalin düzenleneceği ilçe veya il meslek kuruluşlarının görüşünü talep eder. Meslek kuruluşları görüşlerini, il müdürlüğünün talebinden itibaren on beş gün içinde il müdürlüğüne bildirir. Belirtilen süre içinde görüş verilmemesi halinde olumlu görüş verilmiş sayılır.

(6) Beşinci fıkra kapsamında verilen tavsiye niteliğindeki görüşler üzerine festivalin düzenlenip düzenlenmeyeceğine, başvurunun yapıldığı ilin valisi tarafından karar verilir.

(7) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının alışveriş festivalleri için ayıracakları ödenek miktarı bütçelerinin yüzde beşini geçemez.

(8) Bu madde kapsamında usulüne uygun başvuru yapılmaması, başvurunun reddedilmesine rağmen festivalin düzenlenmesi veya festivalin başvuruda yer alan programa uygun gerçekleştirilmemesi gibi durumlarda ticari hayatın ve ekonomik kamu düzeninin korunması amacıyla tedbiren Bakanlığın talimatıyla ya da doğrudan festivalin gerçekleştirildiği ilin valisi tarafından süreli olarak kapatılır.

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasına “raf alanını,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ortaklarının çoğunluğu kadınlardan oluşan ve kadın emeğinin değerlendirilmesi amacıyla kurulan kooperatiflerce üretilen ürünlere öncelik verilmek suretiyle,” ibaresi eklenmiş, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye altıncı fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

MEVCUT METİN	TASLAK METİN
<p>Raf Tahsisi</p> <p>MADDE 11 – (1) Esas işletme konusu hızlı tüketim mallarının satışı olan büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmeler; satış alanlarının en az yüzde biri oranındaki raf alanını 12 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen yöresel ürünlerin satışı amacıyla ayırır.</p> <p>...</p> <p>(4) ~~Raf tahsisi, yöresel ürün üretici ve tedarikçilerinin perakende işletmeye yaptığı yazılı başvurusu üzerine yapılır. Üretici ve tedarikçilerin başvurusunun makul sebeplerle uygun bulunmaması veya yöresel ürün olmaması nedeniyle doldurulamayan raf alanları, diğer ürünlerin satışı amacıyla kullanılabilir. Başvuruya ilişkin ispat yükümlülüğü üretici ve tedarikçiye aittir.~~</p> <p>...</p> <p>Yeni Fıkra</p> <p>(6) Bakanlık, birinci fıkrada belirtilen ve şube sayısı iki yüzden fazla olan zincir mağazalara, iki yüz elli metrekareden fazla satış alanına sahip şubelerinde uygulanmak üzere, tıbbi beslenme tedavisi gerektiren hastalıklara yönelik gıda ürünü satış yükümlülüğü getirmeye yetkilidir.</p>	<p>Raf tahsisi</p> <p>MADDE 11 – (1) Esas işletme konusu hızlı tüketim mallarının satışı olan büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmeler; satış alanlarının en az yüzde biri oranındaki raf alanını, ortaklarının çoğunluğu kadınlardan oluşan ve kadın emeğinin değerlendirilmesi amacıyla kurulan kooperatiflerce üretilen ürünlere öncelik verilmek suretiyle, 12 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen yöresel ürünlerin satışı amacıyla ayırır.</p> <p>...</p> <p>(4) Yöresel ürün bulunmaması veya bu ürünlerin sözleşmeyle belirlenen kalite standartlarına uygun olmaması nedeniyle doldurulamayan raf alanları diğer ürünlerin satışı amacıyla kullanılabilir.</p> <p>...</p> <p>(6) Zincir mağazalarca ayakkabı, hazır giyim, oyuncak ve kırtasiye ürünlerinin satışa sunulması halinde, bu ürünler için ayrılan raf alanının en az yüzde yirmisi yurt içinde üretilen ürünlere ayrılır.</p> <p>(7) Bakanlık, birinci fıkrada belirtilen ve şube sayısı iki yüzden fazla olan zincir mağazalara, iki yüz elli metrekareden fazla satış alanına sahip şubelerinde uygulanmak üzere, tıbbi beslenme tedavisi gerektiren hastalıklara yönelik gıda ürünü satış yükümlülüğü getirmeye yetkilidir.</p>

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Yöresel ürünler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “kadın kooperatiflerince üretilen veya” ibaresi eklenmiş ve “veya” ibaresi “ya da” şeklinde değiştirilmiştir.	
MEVCUT METİN	TASLAK METİN
<p>Yöresel ürünler ile üretici ve tedarikçileri MADDE 12 –(1) Yöresel ürünler, 11 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen perakende işletmelerin bulunduğu ilde üretilmesi kaydıyla, coğrafi işaretli olarak tescil edilen veya coğrafi işaretli olarak tescil edilmemiş olsa bile o yerin il müdürlüğünce belirlenen hızlı tüketim malı niteliğindeki ürünlerdir.</p> <p>...</p>	<p>Yöresel ürünler ile üretici ve tedarikçileri MADDE 12 –(1) Yöresel ürünler, kadın kooperatiflerince üretilen veya 11 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen perakende işletmelerin bulunduğu ilde üretilmesi kaydıyla, coğrafi işaretli olarak tescil edilen ya da coğrafi işaretli olarak tescil edilmemiş olsa bile o yerin il müdürlüğünce belirlenen hızlı tüketim malı niteliğindeki ürünlerdir.</p> <p>...</p>
MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 12/C maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.	
MEVCUT METİN	TASLAK METİN
<p>Üretici ve tedarikçiye yapılacak ödeme ve iadeler MADDE 12/C – (1) 5362 sayılı Kanunun 62 nci maddesi ile 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 12 nci maddesi çerçevesinde azami fiyatları tarifeye belirlenen hızlı tüketim mallarının temini karşılığında her bir fatura veya fatura yerine geçen belge için üreticiye birim miktar başına yapılacak ödeme; tedarikçiler ile büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletmeler için ~~tarifedeki azami~~ fiyatın yüzde sekseninden az olamaz. Büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletmeler tarafından ödemenin tedarikçiye yapılması halinde, üreticiye yapılacak ödeme tutarına ilave olarak, tarife fiyatı ile üreticiye yapılacak ödeme tutarı arasındaki farkın en az yarısı, her bir fatura veya fatura yerine geçen belge için bu perakende işletmeler tarafından tedarikçiye ödenir.</p> <p>...</p>	<p>Üretici ve tedarikçiye yapılacak ödeme ve iadeler MADDE 12/C – (1) 5362 sayılı Kanunun 62 nci maddesi ile 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 12 nci maddesi çerçevesinde azami fiyatları tarifeye belirlenen hızlı tüketim mallarının temini karşılığında her bir fatura veya fatura yerine geçen belge için üreticiye birim miktar başına yapılacak ödeme; tedarikçiler ile büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletmeler için, kitlesel ekmek üretim fırınlarında üretim yapan üreticilere perakende satış fiyatının yüzde sekseninden, diğer üretim yöntemlerini kullanan üreticilere ise tarifedeki azami fiyatın yüzde sekseninden az olamaz. Büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletmeler tarafından ödemenin tedarikçiye yapılması halinde, üreticiye yapılacak ödeme tutarına ilave olarak, perakende satış fiyatının uygulanması halinde bu fiyat ile; tarife fiyatının uygulanması halinde ise tarifedeki azami fiyat ile üreticiye yapılacak ödeme tutarı arasındaki farkın en az yarısı, her bir fatura veya fatura yerine geçen belge için bu perakende işletmeler tarafından tedarikçiye ödenir.</p> <p>...</p>

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “olarak perakende işletmeler nezdinde” ibaresi ile ikinci fıkrasında yer alan “perakende işletmeler nezdinde” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.	
MEVCUT METİN	TASLAK METİN
<p>Denetim ve ceza hükümleri MADDE 16 - (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanması, uygulamada çıkan sorunlar ve şikâyetlerle ilgili ~~olarak-perakende işletmeler nezdinde~~ denetim yapmaya yetkilidir. Bakanlık bu yetkisini il müdürlükleri aracılığıyla da kullanabilir.</p> <p>(2) Yetkili idareler, doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine ~~perakende işletmeler nezdinde~~ ön inceleme mahiyetinde denetim yapmakla görevlidir.</p>	<p>Denetim ve ceza hükümleri MADDE 16 - (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanması, uygulamada çıkan sorunlar ve şikâyetlerle ilgili denetim yapmaya yetkilidir. Bakanlık bu yetkisini il müdürlükleri aracılığıyla da kullanabilir.</p> <p>(2) Yetkili idareler, doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine ön inceleme mahiyetinde denetim yapmakla görevlidir.</p>
MADDE 10- Bu Yönetmelik 1/1/2027 tarihinde yürürlüğe girer.	
MADDE 11- Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.	

GENEL GEREKÇE

Son yıllarda 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda, tedarik zincirinin tamamına yönelik kapsamlı düzenlemeler getirilmiştir. Bu çerçevede, tedarik zincirinin tüm aşamalarında adil, şeffaf ve sürdürülebilir ticari ilişkilerin tesis edilmesi, üretici ve tedarikçilerin korunması, haksız ticari uygulamaların önlenmesi, piyasanın etkin işleyişinin sağlanması ve en nihayetinde uygulamaya yön verilmesi Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmeliğin güncellenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Özellikle yapılan denetimlerde ve sektör paydaşlarınca iletilen görüşlerde, bazı kavram ve tanımların anlaşılması noktasında tereddütler yaşandığı; özellikle üretici ve tedarikçi sıfatını haiz muhatapların belirlenmesi ile ödeme sürelerine ilişkin düzenlemelerin uygulanmasına yönelik birtakım uyuşmazlıkların ortaya çıktığı anlaşılmıştır. Bu nedenle, Yönetmeliğin adı, amacı ve kapsamı Kanunda yapılan değişikliklerle uyumlu hale getirilmekte; üretici, tedarikçi ve otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerine ilişkin tanımlar yeniden düzenlenerek uygulama birliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Öte yandan, tarım ve gıda ürünlerinin konu olduğu ticari ilişkilerdeki ödeme sürelerinin etkin şekilde uygulanabilmesi amacıyla KOBİ'lerin tespitine yönelik süreçlerin teknolojiden faydalanmak suretiyle kolaylaştırılması ihtiyacı görülmüştür. Bu kapsamda, ölçek bilgilerinin öncelikle Bakanlık tarafından oluşturulacak elektronik sistemler üzerinden sorgulanabilmesine imkân sağlanmakta, böylece hem ödeme yükümlüğü altındaki tarafların mevzuata uyumunun hem de denetim süreçlerinin etkinliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Tekstil sektöründe gerçekleştirilen alışveriş festivallerinin yerel ticaret üzerindeki etkilerinin son dönemde daha görünür hale gelmesi nedeniyle alışveriş festivallerine ilişkin usul ve esasların yeniden düzenlenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu doğrultuda, yapılan değişikliklerle alışveriş festivali kavramı ilk defa tanımlanmakta olup festival organizasyonlarına ilişkin başvuru, değerlendirme ve denetim süreçlerinin esasları belirlenmekte ve ticari hayatın düzenli işleyişinin korunmasına yönelik mekanizmalar öngörülmektedir.

Ayrıca, yerli üretimin desteklenmesi, yöresel ürünlerin görünürlüğünün artırılması ve kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, kadın kooperatiflerince üretilen ürünlere raf tahsisinde öncelik verilmesi, yöresel ürünlere ilişkin hükümlerin daha anlaşılır hale getirilmesi ve belirli ürün gruplarında yurt içinde üretilen ürünler için asgari raf alanı ayrılmasına yönelik hükümler getirilmektedir. Böylece, yerli üretimin desteklenmesine, kadın emeğinin ekonomik değere dönüştürülmesine ve yurt içi üretimin güçlendirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Son olarak, ekmek ticaretine ilişkin sektörel ihtiyaçlar doğrultusunda kitlesel ekmek üretim fırınlarına ilişkin tanım yapılmakta ve bu tür fırınlara ve tedarikçilere yönelik ödeme hükümleri ticaretin doğasına uygun olarak yeniden düzenlenmekte, Yönetmelikte yer alan bazı teknik hükümler güncellenmekte ve denetim hükümleri Kanunun ve Yönetmeliğin ruhuna ve lafzına uygun hale getirilmektedir.

GÖRÜŞ FORMU*

Görüş Bildiren Kurum:

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		
Mevcut Metin	Taslak Metin	Öneri/Teklif Metni
Değerlendirme		
Değerlendirme		
Değerlendirme		
Değerlendirme		

NOT: Mevcut metin ve taslak metin sütunları karşılaştırma cetveli ile aynı renk ve biçimde oluşturulur. Teklif metni ile yapılacak değişiklikler ise farklı renkte gösterilir.